

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل نامه های امام علی (ع) به معاویه با تکیه بر نظریه ساختارگرایی

محل انتشار:

دو فصلنامه مطالعات ادبی متون اسلامی، دوره 4، شماره 15 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

سید ابوالفضل سجادی - دانشگاه اراک

زهرا کوچکی نیت - دانشگاه اراک

خلاصه مقاله:

نهج البلاغه مجموعه ای از خطبه ها، نامه ها و سخنان قصار امیرالمومنین علی (ع) است که دارای ساختاری مستحکم و اسلوبی شیوا در سخن پردازی است. نامه های امام علی (ع) به معاویه، بخش قابل توجهی از نهج البلاغه را تشکیل می دهد. نظر به این که محتوای این نامه ها در جهت افشاگری و پاسخ گویی به اتهامات معاویه نسبت به آن حضرت است؛ لذا امام (ع) از ساختار ادبی و زبانی خاصی جهت انتقال معنا به مخاطب بهره برده است. ما در این نوشتار پیش رو، با روش توصیفی - تحلیل برآینم تا بر پایه نظریه ساختارگرایی به بررسی سطوح آوایی، ترکیبی و واژگانی این نامه ها بپردازیم. از مهم ترین نتایج بحث در سطح آوایی، به کارگیری اصوات مد آ، ای، او و حروف مجهور (ب، ج، ض، ع، غ) و شدید (ا، ق)، تکرار، جناس و سجع است که علاوه بر آهنگین نمودن نامه ها، تأکیدی بر مضامین آن ها نیز به شمار می آید. در سطح ترکیبی، ساخت های همپایه آشکار و ناآشکار به شکل مکرر استفاده شده است که روابط معنایی میان آن ها را ترادف، تضاد، علت و معلول، عموم و خصوص، توالی نفی تشکیل می دهد. در سطح واژگانی نیز امام (ع) با گزینش واژگان و عبارات محسوس و نشاندار، مشروعیت رهبری خود را اثبات می کند و معاویه را از طریق افشای اعمال، ویژگی ها، گفتارها و رفتارهای نادرست، بدون صلاحیت نشان می دهد.

کلمات کلیدی:

نهج البلاغه، ساختارگرایی، سطح آوایی، سطح ترکیبی، سطح واژگانی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1046023>

